

Principis del FNC en matèria de Política de Natalitat

Si no hi ha Catalans no hi ha Nació Catalana

La transmissió per filiació, si bé no és la única via, és la més efectiva i eficient per a la transmissió de la llengua i la cultura catalanes i del sentiment nacional propi derivat d'una història i una herència compartida.

Catalunya, com a societat, té un problema de natalitat, perquè no ateny l'índex de 2'1 fills per dona que asseguren la continuïtat d'un grup humà des del punt de vista del creixement natural vegetatiu. Els governants colonials no han escomès aquest problema i han fomentat la política de suplir la nostra manca de naixements amb contingents no-catalans. Això no ha estat una solució –perquè continuen per sota de l'índex necessari-, a més d'esdevenir molt perillós en termes de sostenibilitat i continuïtat de la identitat nacional catalana.

Els principis orientadors

Els principis orientadors del FNC en matèria de foment de la natalitat nacional són:

1. El foment de la **natalitat** interna com a via principal per a garantir la **continuïtat** de la identitat nacional catalana. Una via no excloent, en el marc d'una moratòria immigratòria, a l'arrelament dels nouvinguts de les recents dècades ja que és impossible empeltar si no hi ha soca mare.
2. El suport a les iniciatives i institucions de la Societat Civil que fomentin **la cultura de la natalitat** entesa com a esperança de futur de la Nació a partir del compromís present. La batalla per la natalitat és també una batalla cultural.
3. Les decisions privades personals com el nombre de fills que es volen tenir tenen **conseqüències socials** i col·lectives. Les polítiques de Natalitat del FNC, un partit polític, hauran de buscar **l'equilibri** entre el respecte a la **llibertat** de les persones en les seves opcions sobre el

nombre de fills i la posada en marxa d'incentius a la natalitat, sense la qual no hi ha ni Societat ni Nació.

4. La cultura pro-natalista **supera el camp de la política pressupostària**, del Dret laboral i de la conciliació familiar. Les polítiques del FNC afectaran també el disseny de les polítiques d'ordenació del territori, de l'urbanisme, de la configuració de l'habitatge etc.
5. El convenciment que en les baixes taxes de natalitat hi incideix un greu fenomen d'externalització de costos entre col·lectius i entre temps (present/futur). Es traspasa a les esquenes de les famílies els costos presents de la natalitat, tot i que el bé comú d'una major natalitat en gaudirà i se'n beneficiarà tota la societat i el teixit empresarial i econòmic futurs. Les polítiques natalistes del FNC volen anar orientades amb perspectiva intergeneracional i sobre la base del principi d'**equitat**, a reduir aquesta externalització, traspàs, de costos.
6. Les mesures legislatives, pressupostàries i d'ordenació del territori que **fomentin l'increment del nombre de fills** cal centrar-les, sense anul·lar altres vies, en compensacions que redueixin els efectes negatius de tenir més descendència en contextos d'incertesa laboral i d'habitatge, i **en les franges d'edat de major fertilitat**. Mesures algunes comunes per homes i dones, i d'altres que només podran afectar a les dones quan vagin associades a la maternitat en el seu caràcter més biològic.
7. Es prioritzaran aquelles mesures compensatòries que actuïn a favor **d'avançar l'edat del primer fill** -clau en el camí de l'augment de la fertilitat- i de tenir-ne més de dos. La voluntat es reduir el diferencial entre el nombre de fills desitjats i els finalment nascuts.
8. Les Polítiques de Natalitat predominants no seran articulades amb perspectiva d'assistencialisme social sinó com ajuts universals que no deixin fora les **classes mitjanes**.
9. La convicció que l'augment de la natalitat per ella mateixa neutralitza alguna de les causes que provoquen la caiguda dels naixements. I que, com en els cas de les relacions conjugals o els intercanvis productius, tenir fills no és un joc de suma zero on tenir un fill va en detriment *per se* de la realització personal.

Elements que van en contra de l'avançament de l'edat del primer fill per part de les dones

L'observació, especialment a títol sociològic, descriu un seguit de causes:

- l'allargament dels estudis acadèmics.
- la durada vital de trobar una feina estable, i que aquesta no sigui compromesa per una maternitat. La discontinuïtat i fluctuació dels ingressos familiars en els anys que la dona és més fèrtil.
- la universalització del treball femení assalariat fora de casa.
- la debilitat creixent, especialment a les ciutats, de la xarxa familiar que podria ajudar la mare jove. La separació física residencial d'avis i néts o la reducció de la família extensa.
- un **clima cultural antinatalitat** (referents a la TV, cinema, publicitat...) que crea un ambient simbòlic on s'identifica -en clau de joc de suma zero- maternitat amb limitació de l'autorealització i que focalitza únicament la realització de la dona en l'esfera del treball i del sexe. Un mentalitat difusa que també es traspassa, amb característiques pròpies i no amb menor grau, a l'home.
- l'extensió **de les relacions de parella prematrimonials en clau de prova i assaig**, fenomen possibilitat les darreres dècades per l'aparició i extensió d'instruments anticonceptius molt més efectius. Aquests mecanismes, i el plantejament de l'avortament com a darrera instància si aquests fallen, tendeixen a enrederir els plantejaments de formar una família i per tant, sovint, la data del primer fill. Més enllà de la valoració moral que cadascú pugui fer d'aquest fenomen, l'impacte sobre la natalitat esdevé un fet observable i quantificable sociològicament.
- el **silenci de les autoritats morals** amb un major ressò a Catalunya, acomplexades per excessos passats, per proposar als joves models i referents alternatius als aportats per bona part de la publicitat i de la indústria audiovisual.
- la renúncia de molts pares a parlar amb els fills sobre el valor de tenir fills, tant des de la perspectiva més personal com de la seva importància social.

- una **vida política** caracteritzada per la manca de planificació, conseqüència de limitar la visió temporal de les actuacions al cicle i rèdit electoral. Un visió curt-terminista que bloca posar a l'agenda política mesures natalistes perquè tenen costos a curt termini però beneficis a llarg.
- El **sensacionalisme** que ha envaït el mitjans de comunicació que allunya els temes natalistes dels debat mediàtic pel caràcter silenciós i de llarg abast que tenen els grans canvis demogràfics.
- el **bombardeig** constant de **publicitat** que equipara de forma determinista felicitat i realització personal amb el consum ara i aquí de productes i serveis, en un present absolutitzat, tot creant un clima de ridiculització de tot el que signifiqui el contrari, com ara el **sacrifici** d'un consum present. Un sacrifici que sovint s'ha de donar quan es tenen fills, especialment els primers anys.
- la desconfiança en la projecció futura de la parella estable, promoguda per l'imaginari de les sèries de **ficció de consum** que difonen relacions de parella inestables i fallides, tot consolidant la idea que tot lligam és dèbil, ocasional i reversible, que tot vincle durador és engany i, en el fons, impossible. Una desproporció acompanyada de la manca d'oportunitats de veure altres models o referents caracteritzats pel compromís i responsabilitat cap a tercers, l'estabilitat en les relacions afectives, el mèrit aconseguit amb la constància i l'esforç. Una invisibilitat causada per ser processos *silenciosos*, no sensacionalistes i de durada llarga en el temps que no tenen plataformes de projecció mediàtica. En aquest clima, es recela de tot lligam perenne i es configura *l'amor líquid* descrit pel sociòleg Zygmunt Bauman (1925-2017) en el seus treballs sobre la post-modernitat.
- la debilitat d'ofertes de serveis pronatalitat per part de les entitats de la **societat civil**.
- la debilitat al nostre País d'espais de formació de la responsabilitat individual sobre tercers, com poden ser els scouts, les escoles esportives, espais culturals, casals, les famílies nombroses... espais que ajuden, en adolescents i en la joventut ja més adulta, molts homes a

constituir-se en pares i esposos responsables que carreguen, també, sobre les seves esquenes una part significativa del cost de la maternitat.

Un escenari complicat

En molt pocs lustres, un de cada tres catalans tindrà més de 65 anys. La caiguda de la natalitat i un envelliment tan massiu provocarà l'augment dels salaris, no perquè hagi augmentat la **productivitat** sinó per escassetat del factor treball. Per compensar la pèrdua de **competitivitat** provocada per l'augment del cost del factor treball augmentarà la pressió per:

a. augmentar la productivitat del treball. Aquest fet demana major inversió i més talent, una inversió que depèn de major estalvi i de major creativitat. Tanmateix, en una societat envellida, es redueix l'estalvi per augment del consum en els camps de l'assistència a la dependència, salut... Més talent i creativitat demana l'extensió de valors culturals no nihilistes a la societat, una atmosfera que no es precisament la dominant avui.

b. augmentarà la pressió per moure

b1) treball

i) via augmentar la immigració (importar treball, per abaratir sous interns) amb el perill d'especialitzar-se en models *low-cost*.

ii) via la deslocalització del treball més qualificat cap a altres països occidentals on els salaris seran, i ja són, més alts.

b2) empreses, per aconseguir sous més baixos a l'estranger i importar després la seva producció. Fenomen on s'incorrerà sovint en dumping social, car perjudicarà la competitivitat dels productors nacionals que paguen i hauran de pagar unes cotitzacions socials a l'alça.

2) la disminució de contribuents i cotitzants i l'augment de les classes passives (pensionistes). Serà impossible basar-se en les cotitzacions per pagar les pensions, pel desequilibri numèric entre el nombre de pensionistes i el de cotitzants. Aquest fet, que tensionarà els comptes públics, pot arribar a un **col·lapse pressupostari**, perquè:

a) cauran les recaptacions, i més si s'afegeixen les deduccions a la quals tenen dret els constituents amb dependències. Per poder pagar pensions, caldrà augmentar la pressió fiscal i pujar les contribucions socials especialment sobre les classes actives. Si a aquest escenari li afegim el dumping provocat per importacions de països on es guanya competitivitat per les baixes o inexistent cotitzacions socials, s'alimentarà un cercle autodestructiu de teixit productiu i social català.

b) augmentaran les despeses associades a l'envelliment, en forma de més pensions, més despesa sanitària i més despesa assistencial, i més quan s'espera que el contingent de persones que viuran soles augmenti. Per frenar la explosió de la despesa, augmentarà la pressió, d'una banda, per augmentar l'edat de jubilació i les formes de copagament de serveis a la dependència i sanitaris; i, de l'altra, per baixar les pensions en termes reals i la qualitat dels serveis sanitaris i a la dependència.

3) **La caiguda de l'estalvi i de les capacitats d'inversió** i l'esbiaixament de les pautes de consum cap als patrons de consum de la tercera edat.

a) La tensió sobre el pressupost i la capacitat de derivar recursos cap a la **inversió pública** es veurà agreujada per la magnitud del deute públic heretat i la seva càrrega.

b) Al menor estalvi públic es sumarà al **menor estalvi privat**, ja que l'envelliment farà reduir la capacitat i magnitud de l'estalvi familiar agregat, ja que caldrà desviar patrimonis i rendes a les despeses associades creixents d'un contingent de gent gran tan elevat i a complementar unes pensions que molt probablement no podran compensar els augments de preus.

4) El perill d'un **col·lapse de les relacions intergeneracionals**. El pes demogràfic de la gent gran bascularà les polítiques públiques cap a ells, afectant les relacions de les generacions joves amb les generacions grans. Aquest fet es donarà enmig d'un escenari on la solidaritat intrafamiliar serà clau per arribar on no podran arribar l'Estat o els estalvis propis. Tanmateix, l'actual cultura de l'amor líquid debilita la família, en comptes d'enfortir-la, i hom veu com, malauradament, es polvoritza el nombre dels seus membres i la fortalesa dels vincles. L'única nansa on agafar-se per molts

serà la solidaritat intrafamiliar, institució atacada pel que fa a la seva fortalesa per un ambient cultural de relativització dels vincles duradors.

5) La pressió per fer baixar els salaris via immigració pot ser enorme i més si hi afegim la intenció de minoritzar la cultura i llengua catalana a Catalunya per part de l'Estat. Aquest fenomen ens ha portat a un **col·lapse identitari** i a la configuració de la catalanitat en una realitat líquida i indefinible, per una banda; i, pels qui resistim l'embat, a convertir-nos en una "reserva d'indis". Sense un Estat propi, Catalunya no pot endreçar les bones tanques que fan bons veïns, tal com fan, d'altra banda, tots els estats del món que s'hi que en tenen.

6) Les polítiques de la natalitat demanen esforços en forma de despesa pública. El marge d'actuació de les polítiques de natalitat ha quedat **limitada** per les polítiques contra-generacionals hegemòniques fins ara, que han deixat pel futur immediat un ingent deute públic que hauran de tornar unes generacions amb pocs efectius. Sobre les mateixes espatlles haurà de recaure també la càrrega, via cotitzacions i més pressió fiscal, del pagament de les pensions d'unes generacions jubilades que, per la seva amplitud i desproporció respecte les de menor edat tindran molt de pes en el joc democràtic. Les pensions i la cura de la gent gran, sumat a la càrrega del deute, **limitaran la capacitat pressupostària per fer polítiques** sobre natalitat. Una herència fatídica.

7) L'hivern demogràfic resultant de dècades de polítiques anti-natalistes, pot portar a un fatídic **hivern democràtic** i a comportaments de reacció tan anti-socials com els que els han provocat, si bé d'un altre caire.

La Política de Natalitat catalana en el seu context històric i occidental

L'absència d'un Estat propi va impossibilitar que Catalunya pogués seguir els passos d'altres països occidentals que van ser pioners a l'hora d'endegar polítiques de família davant del comú fenomen de la baixa natalitat que s'observa ja en tots dos territoris en el canvi del segle XIX al XX. Aquesta anormalitat, coberta amb el recurs de la immigració (en realitat, enginyeria demogràfica feta a la nostra contra), és un altre dels episodis de la nostra història truncada que ens ha impedit desenvolupar una sensibilitat prou enèrgica pel que fa a la necessitat de polítiques com les franceses sí tenen efecte sobre la natalitat, tot i el seu biaix de recolzar-se, a França, sobre tot en els instruments fiscals i de provisió pública de serveis públics. Catalunya té taxes de natalitat de Japó però no té un Estat propi com Japó.

Marc per a propostes concretes

Pel FNC, els eixos per elaborar les concrecions que demanen les realitats diverses del nostre territori -a nivell local o nacional- són els següents:

Les polítiques públiques de natalitat donen resultats sí són significatives en la quantitat de recursos esmerçats, són duradores en el temps i transversals socialment (és a dir si no exclouen les classes mitges i populars) i no com configurades en clau d'instrument de lluita contra la pobresa. Tanmateix, els valors culturals i morals continuen sent claus, àmbit on el FNC és molt respectuós per tal de no envair espais que no li corresponen. És per aquest motiu que caldrà sempre actuar amb prudència i defensar que pugui ser sentida la veu de les autoritats morals natalistes que respectin els valors sobre el que es construeix la democràcia occidental, és a dir el respecte a la dignitat humana.

Pel que fa a mesures on la política té el seu camp més propi d'acció, i en el benentès que a Catalunya, per la seva situació actual d'emergència nacional, tota política de Natalitat s'ha de basar en l'arrelament i la promoció de la catalanitat, les mesures poden venir:

a) de la **reducció de la pressió fiscal** en les seves diverses figures impositives. I entre elles, la modificació dels impostos a la renda en el sentit que incorporin decididament el cost bàsic de la manutenció dels menors en el còmput de reduccions i/o deduccions, segons el nombre d'infants a la família.

b) **xecs públics** i **carnets** que permetin reducció de tarifes per a determinades despeses (ensenyament, transport, sanitat...).

c) fomentar els **espais bressols** amb una visió imaginativa tant pel que fa a qui les proveeix i on proveir-les: iniciatives d'entitats del tercer sector, de mancomunació de famílies, d'avis que ajuden a tenir cura de menors en grup, cooperatives de veïns, de sindicats o a les mateixes empreses o d'una mateixa zona empresarial...

d) **descomptes en les cotitzacions a la Seguretat Social** i de modificacions en la legislació laboral i pactes amb els agents socials per fer més equitatiu el pas de la maternitat al món laboral i a la inversa, com les facilitats pel ampliar o disminuir la jornada durant els primers anys de la maternitat. El FNC és conscient que, malgrat el que opinin certes antropologies construïdes amb més ideologia que contractació de la realitat, és la maternitat en termes d'equitat la que ha de rebre més compensacions per part del conjunt social.

e) acords amb els agents socials, especialment el món de l'empresa, per trobar mesures de **conciliació** família-treball i que aquestes es **certifiquin** de manera que siguin un actiu intangible per a les empreses que puguin acreditar-les i, en alguns casos, fins i tot, poder utilitzar-les per puntuar més en concursos públics de contractació o en l'accés a subvencions.

f) donar suport a sistemes públics de **pensions** que el tercer, quart, cinquè fill ... impliqui un **complement** de la futura pensió dels progenitors.

g) polítiques encarades a abaixar el percentatge de renda destinada a l'habitatge. Aquests poden venir:

g1) de l'**ordenació del territori** en una perspectiva de descongestió

g2) del respecte a la propietat de manera que faci augmentar l'oferta de pisos per lloguer i baixi el preu dels arrendaments

h) polítiques amb perspectiva familiar natalista en el camp:

h1) d'un **urbanisme** que contempli la dimensió natalista (planificació d'espais bressol...)

h2) d'una **arquitectura** residencial en el mateix sentit i que pugui tenir també dimensió intergeneracional (models residencials que acostin avis i néts...)

i) creació de **consells** assessors per a polítiques de natalitat que incloguin les administracions, els agents socials, les associacions de família...

j) promoure la filiació a entitats pro-natalitat i/o de protecció de les famílies amb fills menors

k) campanyes per sensibilitzar del sentit de responsabilitat comuna en l'educació dels fills que han de tenir els pares (= homes), per evitar certes inèrcies de carregar sobre les espatlles de les dones bona part de l'esforç que significa portar una criatura al món.

l) **Educació en la responsabilitat.** Potenciar de manera subsidiària i sobre el principi de llibertat d'elecció, les entitats juvenils esportives, del lleure, cultural... on els joves assumeixen tasques de responsabilitat sobre infants o joves de menor edat.